

നവസാങ്കേതികസംസ്കാരവും ചലച്ചിത്രാനുഭവങ്ങളും (NEO-DIGITAL CULTURE AND CINEMATIC EXPERIENCES)

Ajeesh Thomas

Assistant Professor, Dept of Malayalam, St. Berchmans College (Autonomous), Changanassery, Kerala

ABSTRACT

Background: Theatrical venues serve as prominent hubs for the exhibition of cinemas. Historically, these movie theatres played a crucial role in temporarily subverting the prevailing puritanical norms associated with caste, effectively carving out spaces conducive to democratic engagement. However, a noteworthy shift has transpired with the advent of multiplexes, occurring contemporaneously with the declining capacity of traditional cinemas to satiate the appetites of an audience increasingly fixated on digital media. Since the year 2005, there has been a proliferation of multiplex chains, mirroring the film industry's transition toward digital film production. These multiplexes offer an enticing viewing experience replete with amenities such as reclining seating, a cutting-edge 64-channel Atmos sound system, dual projectors, and state-of-the-art silver screens. Nevertheless, contemporary viewership patterns have undergone a transformation, with audiences increasingly gravitating towards the compact screens of mobile phones and laptops. This paper undertakes an examination of the evolving paradigms in film exhibition across theatres, multiplexes, mobile devices, and laptops over time.

KEYWORDS: Multiplex, Audience, New Generation Malayalam Cinema, OTT Platform

വെള്ളത്തൂണി വലിച്ചുകെട്ടി അതിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ച നിശബ്ദ ചിത്രങ്ങളിൽനിന്നാണ് ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനശാലകളുടെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നത്. വർത്തമാനകാലത്ത് അവ സിനിറ്റിക് ഫൈബറിന്റെയും സിൽക്കിന്റെയും സ്റ്റീനുകളിൽ പ്രദർശനങ്ങൾ നടത്തുന്ന മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിൽ എത്തിനിൽക്കുന്നു. ചലച്ചിത്രപ്രദർശനചരിത്രത്തിന്റെ പ്രാരംഭം എഡിസന്റെ കൈനെറ്റോസ്കോപ്പിൽനിന്നും തുടർന്നുള്ള ലൂമിയർ സഹോദരന്മാരുടെ സിനിമാമറ്റോഗ്രാഫിൽനിന്നുമാണ്. ലൂയി ലൂമിയറും അഗസ്തെ ലൂമിയറും ചേർന്നു വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത സിനിമാമറ്റോഗ്രാഫിന്റെ പ്രവർത്തനം ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ വഴികളിലെ ഒരു നാഴികക്കല്ലാണ്. 1895 ൽ ഫ്രാൻസിലെ ഗ്രാൻഡ് കഫെയിൽ ലൂമിയർ സഹോദരന്മാർ ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനം നടത്തിയതിനെ തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലും എത്തുകയുണ്ടായി. 1902 ൽ ജെ എഫ് മദനാണ് കൊൽക്കത്തയിലെ ഒരു മൈതാനത്ത് ആദ്യമായി കൂടാരസിനിമ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. തുടർന്ന് 1904 ബോംബെയിൽ മാനേക് ഡി സേട്ന ഒരു ടൂറിങ് സിനിമാക്കമ്പനി തുടങ്ങി. രണ്ട് റിലുള്ള ലൈഫ് ഓഫ് ക്രൈസ്റ്റ് ആണ് സേട്ന തന്റെ കൂടാരങ്ങളിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നത്. 1905 മുതൽ സ്വാമിക്കണ്ണ് കോയമ്പത്തൂരിൽ ചലച്ചിത്രപ്രദർശനങ്ങൾ നടത്തിയിരുന്നതായി ചരിത്രത്തിൽനിന്നും നമുക്ക് കണ്ടെടുക്കാൻ കഴിയും.

കേരളത്തിലെ ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനങ്ങളുടെ ചരിത്രം വിൻസന്റ് സ്വാമിക്കണ്ണിൽ തുടങ്ങുന്നുവെങ്കിൽ തുടർന്നു തെളിഞ്ഞുവരുന്ന പേരുകൾ കാട്ടുക്കാരുൻ വാറുണ്ണി ജോസഫിന്റെയും നെന്മാറ സ്വാമിമാരുടേതുമാണ്. ജോസ് കാട്ടുക്കാരുൻ ചലച്ചിത്രപ്രദർശനത്തെ ജനകീയമാക്കിയപ്പോൾ അതിനെ വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയത് നെന്മാറ സ്വാമിമാർ എന്നറിയപ്പെടുന്ന സഹോദരന്മാരായിരുന്നു. സ്ഥിരം പ്രദർശനശാലകളുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി കൂടാരങ്ങളിലെ താൽക്കാലിക പ്രദർശനങ്ങൾക്ക് വിരാമമായി. അക്കാലത്ത് തമിഴ് ഹിന്ദി ചിത്രങ്ങളാണ് പ്രദർശനശാലകളിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതും ആളുകൾ സ്വീകരിച്ചിരുന്നതും. ജാതിമതകേന്ദ്രീകൃതമായ ശുദ്ധാശുദ്ധിബോധങ്ങളെ താൽക്കാലികമായി അകറ്റിനിർത്തുന്നതിനുള്ള ഇടം ഒരുക്കിയെടുത്ത ചലച്ചിത്രപ്രദർശനശാലകൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ

ഇടങ്ങളെയാണ് തുറന്നുകൊടുത്തത്. അധ്വാനശീലരായ കീഴാളർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അതിസാധാരണക്കാർ ചലച്ചിത്രത്തെ ആവേശത്തോടുകൂടി സ്വീകരിച്ചു. പ്രേക്ഷകർക്കിടയിൽ ജാതി - മത ബോധങ്ങൾ പൊതുവിൽ അപ്രസക്തമായി എന്നു പറയുമ്പോൾപോലും പ്രദർശനയിടത്തിനുള്ളിൽ വർഗ്ഗപരമായ വേർതിരിവുകൾ നിലനിന്നിരുന്നുവെന്ന കാര്യം വിസ്മരിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. നന്നത്തു കുഴഞ്ഞതും മുത്രംവീണതും അഴുക്കുകളാൽ മലിനീകരിക്കപ്പെട്ടതുമായ ഭാഗം 'തറ'യെന്ന വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട കീഴാളവിഭാഗങ്ങൾക്കായി നീക്കിവയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ പിന്നോട്ടുള്ള ശുചിത്വപൂർണ്ണമായതും മുന്തിയതുമായ ഏരിയ ഉയർന്ന വർഗ്ഗക്കാരുടെ സാമൂഹ്യനിലകളും പദവികളും അനുസരിച്ച് നൽകപ്പെട്ടിരുന്നു.

കൊട്ടകകളിൽനിന്നും ഉയർന്നു കേൾക്കുന്ന കോളാനി പാട്ടുകൾ ചലച്ചിത്രം ആരംഭിക്കാൻ പോകുന്നുവെന്ന സൂചനകൾ പ്രേക്ഷകർക്കു നൽകിയിരുന്നു. കോളാനി പാട്ടുകൾ കേൾക്കുമ്പോൾ അതിവേഗത്തിൽ തിയേറ്ററുകളിൽ എത്താനുള്ള വെമ്പലുകൾ പ്രേക്ഷകനുണ്ടായി. സമാനമായ രീതിയിൽ പ്രേക്ഷകരെ ആകർഷിച്ച രണ്ടു ഘടകങ്ങളായിരുന്നു വർണ്ണക്കടലാസിലുള്ള നോട്ടീസുകളും പാട്ടുപുസ്തകങ്ങളും. ചലച്ചിത്രത്തെ സംബന്ധിച്ച ഏകദേശ സൂചനകളെ നൽകുവാൻ പര്യാപ്തമായ നോട്ടീസുകൾ 'ശേഷം വെള്ളിത്തിരയിൽ' എന്ന കുറിപ്പോടുകൂടി പ്രേക്ഷകരിൽ ഉദ്യോഗം ജനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ചലച്ചിത്ര മാർക്കറ്റിങ്ങിന്റെ പ്രാഥമിക രൂപങ്ങളിലൊന്നായിരുന്നു അത്തരം നോട്ടീസുകളും പാട്ടുപുസ്തകങ്ങളും.

കൊട്ടകകളിൽ ബോയർ ഫിലിം പ്രൊജക്റ്റിൽ ഫിലിം ലോഡ് ചെയ്യുന്നതിന്റെ ശേഷി അനുസരിച്ചായിരുന്നു ചിത്രപ്രദർശനത്തിനിടയിലെ ഇടവേളകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരുന്നത്. തുടർന്നുള്ള കാലയളവിൽ നാലിൽനിന്ന് മൂന്നിലേക്കും തുടർന്ന് രണ്ടിലേക്കും അവസാനമായി ഒറ്റ ഇടവേളയിലേക്കും പ്രദർശനശാലകൾ മാറുന്നുണ്ട്. തിയേറ്ററുകളുടെ വ്യാപനകാലത്ത് ഡിജിറ്റൽ ഡോൾബി സ്റ്റീരിയോ സൗണ്ടും ഡിടിഎസും കേൾവിയുടെ പുതിയ അനുഭൂതി മണ്ഡലങ്ങൾ നൽകിയപ്പോൾ സാധാരണക്കാരനായ പ്രേക്ഷകൻ വെള്ളിത്തിരയിലെ കഥാപാത്രങ്ങൾ വാതിൽക്കൽ തട്ടുമ്പോഴും വാഹന ചെയ്സിംഗ് വേളയിലും പിന്നിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു

നോക്കിയിരുന്നു. 'എല്ലാം ക്യാമറ ടിക്കാണെന്നു' പറഞ്ഞ് വെള്ളിത്തരിയിലെ അതുരത്തങ്ങൾക്ക് സമാധാന ഭാഷ്യം ചമച്ചിരുന്ന പ്രേക്ഷകർ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ വളർച്ചാ ഘട്ടത്തിൽ സിനിമയിലെ കാഴ്ചക്കൂട്ടുകളെല്ലാം വ്യാജമാണെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞു. സിനിമയുടെ രഹസ്യസ്വഭാവത്തെ അപ്പാടെ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ വളർച്ച പൊളിച്ചടുക്കി. അറ്റ്മോസ് സൗണ്ടും 4കെ പ്രൊജക്ഷനും നൽകുന്ന മികച്ച ദൃശ്യാനുഭൂതികളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണകളുള്ള പ്രേക്ഷകസമൂഹമാണ് വർത്തമാനകാലത്ത് തിയേറ്റർ/ മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിൽ എത്തിച്ചേരുന്നത്.

മൾട്ടിപ്ലക്സ് - കാഴ്ചയുടെ വിസ്തൃതലോകങ്ങൾ

ഡിജിറ്റൽ മാധ്യമങ്ങളുടെ അതിവ്യാപനങ്ങൾ കീഴടക്കിയ പൊതുസമൂഹത്തിലെ പ്രേക്ഷകരുടെ അഭിരുചികളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന ചലച്ചിത്ര അനുഭവങ്ങൾ പകർന്നുനൽകാൻ അവശേഷിക്കുന്ന കൊട്ടകൾക്കു കഴിയാതെവന്ന സന്ദർഭത്തിലാണ് മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്. 2005 മുതലുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ ഡിജിറ്റൽ ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാണത്തിലേക്ക് ചലച്ചിത്രലോകം പരിവർത്തിക്കപ്പെടുമ്പോൾ അവയോട് അനുബന്ധമായിട്ടാണ് മൾട്ടിപ്ലക്സ് ശൃംഖലകൾ രൂപപ്പെടുന്നത്. 2005 ൽ സന്തോഷ് ശിവന്റെ അനന്തഭദ്രം ആലപ്പുഴ ശാന്തിയിൽ ഡിജിറ്റലായി പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. 2006 ൽ വി കെ പ്രകാശിന്റെ മൂന്നാമതൊരാൾ പ്രദർശനത്തിന് എത്തുന്നതോടുകൂടി മലയാള സിനിമ ഡിജിറ്റൽ നിർമ്മാണ പ്രദർശനരീതികളിലേക്ക് മാറി. യു എഫ് ഒ, ക്യൂബ് എന്നിവ വഴി ചലച്ചിത്രങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഫിലിം പെട്ടിയും ഫിലിം റീലുകളും പഴയ പ്രൊജക്ടറും ചരിത്രപഥത്തിലേക്ക് മാറ്റിവെക്കപ്പെട്ടു. സെല്ലുലോയ്ഡിൽനിന്നും ഡിജിറ്റലിലേക്കുള്ള ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ മാറ്റങ്ങൾ ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാണത്തിന്റെ പരിമിതികളെ പരിമിതികളല്ലാതാക്കി തീർത്തതിനൊപ്പം സാങ്കേതികത്തികവിന്റെ പൂർണ്ണതകൾ അതിന്റെ പരമാവധി സാധ്യതകളിൽ നൽകുകയുണ്ടായി. മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ സാമ്പത്തികലാഭം നേടിക്കൊടുക്കുന്ന വിപണി ആയതോടുകൂടി റിലയൻസ്, പിരമിഡ് സാൽറ്റിംഗ്, പി വി ആർ ഗ്രൂപ്പ്, കാർണിവൽ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വൻകിട കമ്പനികളും ഗ്രൂപ്പുകളും ദേശവ്യാപകമായി മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെ ശൃംഖലകൾ സ്ഥാപിച്ചു. മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെ കാലത്താണ് ആഗോള മൂലധനകത്തകൾ ചലച്ചിത്രനിർമ്മാണ വിതരണ പ്രദർശനരംഗങ്ങളിൽ കടന്നുവരുന്നതും ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാണത്തിലെ പാരമ്പര്യ ശീലങ്ങളെ അട്ടിമറിക്കുന്നതും. റിലയൻസ്, യു ടി വി, പിരമിഡ് സാൽറ്റിംഗ്, മോസർ ബയർ മുതൽ നിരവധി കമ്പനികൾ മലയാളം, തമിഴ്, തെലുങ്ക് ചലച്ചിത്രമേഖലകളിൽ എത്തുകയും കമ്പോള സാധ്യതകളുള്ള ചലച്ചിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ട് ആഗോളീയമായ വിപണിയെ തേടുകയും ലാഭങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

അട്ടിമറിക്കപ്പെടുന്ന കാഴ്ചാനുഭവങ്ങൾ

ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനരംഗത്ത് വർഷങ്ങളായി നിലനിൽക്കുന്ന കേന്ദ്രീകൃത സമയവ്യവസ്ഥാ സമ്പ്രദായത്തെ പാടെ നിരാകരിച്ചുകൊണ്ട് മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ നവമാധ്യമ പ്രദർശന സമയഘടനയെ രൂപപ്പെടുത്തിയെടുത്തിരിക്കുന്നു. നൂൺ ഷോ, മാറ്റിനി, ഫസ്റ്റ് ഷോ, സെക്കൻഡ് ഷോ, അപൂർവ്വമായ മോണിംഗ് ഷോകൾ എന്നിവയിലൂടെ കൊട്ടകകളിൽ നാലുമുതൽ അഞ്ചു വരെയുള്ള പ്രദർശനങ്ങൾ നടത്തപ്പെടുമ്പോൾ മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ ആറു മുതൽ എഴുപ്തോളം വരെയുള്ള പ്രദർശനങ്ങൾ നടത്തി പ്രേക്ഷകരെ ആകർഷിക്കുന്നു. പരമ്പരാഗത പ്രദർശന സമയസമ്പ്രദായത്തെ പിന്തുടരുന്ന സാധാരണ തിയേറ്ററുകൾ സൂപ്പർതാരങ്ങളുടെയും അന്യദാഷാതാരങ്ങളുടെയും അപൂർവ്വം ചില ചിത്രങ്ങൾ ഫാൻസുകാർക്കുവേണ്ടിയും ഉത്സവസിസണുകളിലും അഞ്ചു പ്രദർശനങ്ങൾ നടത്താറുണ്ട് എന്നതൊഴിച്ചാൽ ദിവസേന നാല് പ്രദർശനങ്ങൾ എന്ന കിഴ്ചക്കത്തെ മറികടക്കാറില്ല. മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ വ്യത്യസ്ത ഭാഷകളിലുള്ള നാലോ അഞ്ചോ ചിത്രങ്ങൾ മാറിമാറി നിരന്തരം പ്രദർശിപ്പിക്കുമ്പോൾ സാധാരണ തിയേറ്ററുകൾ നൂൺ ഷോ/ മാറ്റിനി, ഫസ്റ്റ് ഷോ/ സെക്കൻഡ് ഷോ എന്നീ പാറ്റേണുകളിലായി രണ്ടു ചിത്രങ്ങൾ അപൂർവ്വമായി പ്രദർശിപ്പിക്കാറുണ്ട്.

തിയറ്ററുകളിൽനിന്നും മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിലേക്കുള്ള പരിണാമങ്ങൾ സ്ഥലത്തെയും സമയത്തെയും കാഴ്ചയെയും ചലച്ചിത്രാനുഭവത്തെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകളെ അടിമുടി മാറ്റിമറിച്ചു. വ്യവസ്ഥാപിതമായ സമയവ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിൽ മുൻകൂട്ടി തയ്യാറായി, സിനിമ കാണലിനായി മാനസികമായി പാകപ്പെട്ട വരുന്ന പ്രേക്ഷകർക്കു മാത്രമേ തിയറ്ററിലെ ചലച്ചിത്രങ്ങൾ കാണുവാൻ കഴിയുള്ളൂ എങ്കിൽ മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിൽ ഏതുസമയത്തും (രാവിലെ എട്ടുമണി മുതൽ രാത്രി പന്ത്രണ്ടുമണിവരെ) ഏതെങ്കിലും ചലച്ചിത്രം കാണുവാനുള്ള അവസരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നു. തിയറ്ററിലെ ടിക്കറ്റിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഘടനാപരമായ വേർതിരിവുകൾ മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിൽ അപ്രസക്തമാകുന്നുണ്ട്. ഒറ്റനീരക്കു മാത്രമുള്ള സീറ്റുകളുമായി പ്രദർശനങ്ങൾ നടത്തുന്ന മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ മുതൽ കിടന്നു കാണുവാൻ സൗകര്യം ഉള്ള സോഫാ കം ബെഡ് വരെയുള്ള ക്ലാസ് സൗകര്യം നല്കുന്ന മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ വരെ കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങളിലുണ്ട്. മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെ കാലത്ത് ടിക്കറ്റുകൾ ഹോം ഡെലിവറി ആയി ലഭ്യമാകുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ സാധ്യമാണ്. സിനിമകാണലിനു മുന്നോടിയായുള്ള ശ്രമകരവും മുഷിപ്പുന്നതുമായ അധ്വാനങ്ങളെ അപ്രസക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് ന്യൂ മീഡിയ നൽകുന്ന സാങ്കേതിക സൗകര്യങ്ങൾ കടംബങ്ങളെ പ്രദർശനശാലകളോട് കൂടുതൽ അടുപ്പിക്കുന്നു. ചലച്ചിത്രത്തെക്കുറിച്ച് യാതൊരുവിധ ധാരണകളുമില്ലാതെ പ്രദർശനശാലയിൽ എത്തിയിരുന്ന പ്രേക്ഷകരിൽനിന്നും ഷൂട്ടിങ് വാർത്തകൾ മുതൽ ഓൺലൈൻ മീഡിയയിൽ ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ റേറ്റിംഗ് എത്ര എന്നുവരെ കൃത്യമായി പരിശോധിച്ചതിനുശേഷം തിയറ്റർ/ മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിൽ എത്തുന്ന പ്രേക്ഷകരായി ജനസമൂഹം മാറുന്നുണ്ട്.

തിയറ്ററുകൾ നൽകിവന്ന പരമ്പരാഗത കാഴ്ചാനുഭവങ്ങളിൽനിന്നും മുന്തിയതും പകിട്ടേറിയതും ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യകൾ നൽകുന്ന ഭ്രമകൽപ്പനാനുഭൂതികൾ നിറഞ്ഞതുമായ ചലച്ചിത്രാനുഭവങ്ങളാണ് മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. പ്രേക്ഷകർക്കു സൗകര്യപ്രദമായരീതിയിൽ ഇരുന്നും കിടന്നുമൊക്കെ ചലച്ചിത്രങ്ങൾ കണ്ട് ആസ്വദിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങൾ നൽകുന്ന മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ 64 ചാനൽ അറ്റ്മോസ് ശബ്ദവിന്യാസവും ഡബിൾ പ്രോജക്ടറും സിൽവർ സ്ക്രീനും എല്ലാമായി അത്യാകർഷണീയ കാഴ്ചകേന്ദ്രമാക്കി പ്രേക്ഷകരെ ആകർഷിക്കുന്നു. തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലെ എസ് എൽ തിയേറ്റർ കോംപ്ലക്സ് ഏരിസ് വിസ്തൃത മാക്സ് സ്റ്റുഡിയോ ഗ്രൂപ്പ് ഏറ്റെടുത്തു നവീകരിച്ചതോടുകൂടി ഇന്ത്യയിലെതന്നെ ഏറ്റവും മികച്ച 'ഡി മാക്സ്' തിയറ്ററായി മാറി. ഇതോടെ കേരളത്തിൽ മൾട്ടിപ്ലക്സ് തിയേറ്ററുകളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കളക്ഷൻ നേടുന്ന തിയേറ്റർ എന്ന ബൃാതി (ബാഹുബലി പത്തുദിവസം കൊണ്ട് ഒരു കോടി) എസ് എൽ ഏരിസ് പ്ലസ് നേടി. സാങ്കേതിക തികവിന്റെ പൂർണ്ണതയെ പ്രധാനം ചെയ്യുന്ന മൾട്ടിപ്ലക്സുകളെ നാഗരികസമൂഹം അതിവേഗത്തിൽ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് തങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തികമല്ല, മികച്ച കാഴ്ചാനുഭവമാണ് പ്രധാനമെന്ന് വ്യക്തമാക്കി. മൾട്ടിപ്ലക്സ് സംസ്കാരവും നവമധ്യവർഗ്ഗ ചലച്ചിത്രഭാവനകളും

നഗരകേന്ദ്രീയമായ മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ മധ്യ/ഉപരിവർഗ്ഗ സമൂഹത്തിന്റെ ഉപഭോഗതാൽപര്യങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന സംവിധാനങ്ങളെയാണ് മൾട്ടിപ്ലക്സ് ശൃംഖലകളിലൂടെ ക്രമീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഷോപ്പിംഗ് മാൾ സംസ്കാരത്തോട് ചേർന്നുനിൽക്കുന്ന മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ ഫുഡ് കോർട്ടുകൾ, റെസ്റ്റോറന്റുകൾ, ഗെയിം സോൺ, പാർക്കിംഗ് ഏരിയകൾ എന്നിവ നൽകിക്കൊണ്ട് പ്രേക്ഷകർക്ക് എന്റർടെയ്ൻമെന്റ് കം ഷോപ്പിങ്ങിന്റെ ഒരു 'പാക്കേജ്' ആണ് നൽകുന്നത്. ഇത്തരമൊരു സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ഗുണഭോക്താവ് ആകുവാൻ മധ്യ ഉപരിവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്കു മാത്രമേ കഴിയുകയുള്ളൂ. സാധാരണ തിയേറ്ററുകളിൽ 80 മുതൽ 100 വരെയാണ് ടിക്കറ്റ് ചാർജ് എങ്കിൽ മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിൽ അത് 150 മുതൽ 600 രൂപ വരെ ആകുന്നു. നാലുപേരെടുത്തു ഒരു ശരാശരി കടംബത്തിന് ചലച്ചിത്രകാഴ്ചയുടെ പേരിൽ 1000 മുതൽ 1500 വരെ ടിക്കറ്റ് ചാർജ് കൂലിയും മറ്റു ചിലവുകളുമടക്കം വൻതുക ചിലവാക്കേണ്ടിവരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സാധാരണക്കാരിൽ ഒരു വിഭാഗം മൾട്ടിപ്ലക്സുകളെക്കാൾ കൂടുതലായി സാധാരണ തിയേറ്ററുകളെ ആശ്രയിക്കുമ്പോൾ സാമ്പത്തിക ചിലവുകളെക്കുറിച്ച് ഉത്കണ്ഠകൾ

ഇല്ലാത്ത മധ്യവർഗ്ഗജനത അനായാസമായി മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെ രീതിശാസ്ത്രങ്ങളോട് പൊരുത്തപ്പെടുകയും ആ കാഴ്ചാസംസ്കാരത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരം നവമധ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ അഭിരുചികളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന ചലച്ചിത്രങ്ങൾ കൂടുതലായി നിർമ്മിക്കുവാൻ ചലച്ചിത്രമേഖല നിർബന്ധിതമായിത്തീർന്നു എന്നതിന്റെ തെളിവുകളാണ് 2010 മുതൽ 2015 വരെ കൊണ്ടാടപ്പെട്ട ന്യൂജനറേഷൻ ചലച്ചിത്രങ്ങൾ.

ന്യൂജനറേഷൻ എന്ന പേരിൽ താലോലിക്കപ്പെട്ട പുത്തൻ താരകേന്ദ്രിത ജീവിതാഖ്യാനങ്ങൾ മലയാളിയുടെ പുതിയ ഭാവുകത്വപരിസരങ്ങളെയാണ് അവതരിപ്പിച്ചത്. ഐടി പ്രഹ്ലാദൻ, മൾട്ടി നാഷണൽ കമ്പനികളിലെ ജീവിതങ്ങൾ, ആലോചിക്കപ്പെടുന്ന യുവത്വങ്ങൾ, വസ്ത്രവിപണിയിലും ഫാഷനിലും വന്ന പുതിയ ടെൻഡുകൾ, മ്യൂസിക് ബാൻഡ് കളുടെ കടന്നുവരവ്, ലിംഗപരമായ അതിർവരമ്പുകളെ റദ്ദ് ചെയ്ത പുതിയകാല യുവത്വത്തിന്റെ ജീവിതങ്ങൾ എന്നിവയിലേക്ക് സഞ്ചരിച്ച ചലച്ചിത്രങ്ങൾ പരമ്പരാഗത മലയാളിയുടെ പൊതുബോധങ്ങളെ പ്രകോപിപ്പിച്ചവയായിരുന്നു. പച്ചയായ ജീവിതാവിഷ്കാരങ്ങൾ എന്ന അവകാശവാദത്തോടെ എത്തിയ ഇത്തരം ചലച്ചിത്രങ്ങൾ എൻപതുക്കളിലും തൊണ്ണൂറുകളിലുമായി ചലച്ചിത്രങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചെടുത്ത വംശീയ ലിംഗ സഭാചാര-ശുദ്ധി സങ്കല്പങ്ങളെ അപ്രസക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് ഡേറ്റിംഗ് -കോഹാബിറ്റേഷൻ- ലിവിങ് ടുഗതർ ബന്ധങ്ങൾ, സ്വവർഗ്ഗരതി ജീവിതങ്ങൾ എന്നിവയെ സ്വതന്ത്രമായി ആവിഷ്കരിച്ചു. മുടിവെക്കപ്പെടേണ്ടത്/ഒളിച്ചുവെക്കപ്പെടേണ്ടത് എന്നിങ്ങനെയുള്ള ധാരണകളിൽ പതിപ്പിച്ചുവെച്ചിരുന്ന സകല കാര്യങ്ങളെയും ബെഡ്റൂം മുതൽ ബാത്റൂം വരെ, സൗഹൃദം മുതൽ ലൈംഗികബന്ധം വരെ പച്ചയായി ആവിഷ്കരിച്ച മൾട്ടിപ്ലക്സ് സിനിമകൾ അത്യന്താധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യകളെ ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാണത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും ചലച്ചിത്ര സൗന്ദര്യശാസ്ത്രപരമായി മികവ് പുലർത്തിയിരുന്നു എന്ന് അവകാശപ്പെടുവാൻ കഴിയില്ല.

സാങ്കേതികരംഗത്തെ പുത്തൻ കാൽവെപ്പുകൾ

മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെ കാലത്ത് സാങ്കേതികരംഗത്തും നിർമ്മാണരംഗത്തും വിപണിതന്ത്രങ്ങളിലും പുതിയ കാൽവെപ്പുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെന്ന് ശ്രദ്ധേയമാണ്. സെവൻ ഡി പോലുള്ള ക്യാമറകൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാണം നടത്തുവാൻ അതിലളിതമായി സാധിക്കുമെന്നു വന്നപ്പോൾ ധാരാളം ചെറുചിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെടുകയും ചലച്ചിത്രാഭിനിവേശമുള്ള പുതുതലമുറക്കാർ ചലച്ചിത്ര സാങ്കേതികരംഗത്ത് സജീവമാവുകയുണ്ടായി. സ്റ്റോട്ട് എഡിറ്റിംഗ് പോലെയുള്ള പുരോഗതികളും സാധ്യമായതോടുകൂടി ചിത്രനിർമ്മാണത്തിൽ കൂടുതൽ പെർഫെക്ഷൻ കടന്നുവന്നു. മറ്റൊരു ശ്രദ്ധേയമായ മാറ്റം ചലച്ചിത്ര സംവിധാന രംഗത്തും മറ്റു സാങ്കേതിക രംഗത്തും സ്ത്രീകൾ ധാരാളമായി കടന്നുവന്നുവെന്നതാണ്. എഴുപതുകൾമുതൽ തൊണ്ണൂറുകൾ വരെയുള്ള കാലയളവിൽ വിജയനിർമ്മല (കവിത), ഷീല (യക്ഷഗാനം, ശിവരാം) എന്നിവരെ മാത്രമേ സംവിധായികമാരായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാനുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ തുടർകാലയളവുകളിൽ സുമ ജോസഫെൻ (ജന്മദിനം), ലിജി പുലാപ്പിള്ളി (സഞ്ചാരം), അഞ്ജലി മേനോൻ (മഞ്ചാടിക്കുരു, ബാംഗ്ലൂർ ഡേയ്സ്, കൂടെ), രേവതി എസ് വർമ്മ (മാഡ് ഡാഡ്), ശാലിനി ഉഷാ നായർ (അകം), ശിൽപ്പ (മണൽചിത്രങ്ങൾ), പ്രീതി പണിക്കർ (തിലോത്തമ), ശ്രീബാല കെ മേനോൻ (ലവ് 24 x 7), വിധു വിൻസെന്റ് (മാൻഹോൾ), റോഷ്നി ദിവാകർ (മൈ സ്റ്റോറി), സൗമ്യ സദാനന്ദൻ (മംഗല്യം തമ്മേ നാനേനി), സ്റ്റേഫി സേവ്യർ (മധുര മനോഹരമോഹം) എന്നിവരിലൂടെ സംവിധായികമാരുടെ മുന്നേറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടായി സംവിധാന രംഗത്ത് എന്നപോലെ നിർമ്മാണ രംഗത്ത് സന്ധ്യാരാജേന്ദ്രൻ (കാളിദാസ ഇന്റർനാഷണൽ ഫിലിംസ്), സാബ്ര തോമസ് (പ്രൈവേ ഫിലിം ഹൗസ്), സോഫിയ പോൾ (സോഫിയ ഫിലിം ഹൗസ്) എന്നിവരും ചായാഗ്രഹണരംഗത്ത് അഞ്ജലി ശുക്ല (കട്ടിട്രാക്ക്), ഹൗസിയ ഫാത്തിമ (ഗുലുമാൽ) കലാസംവിധാനരംഗത്ത് ജയശ്രീ ലക്ഷ്മി നാരായണൻ(നിന,ചാർലി), വസ്രാലങ്കാരരംഗത്ത് സബിത ജയരാജ്,

സമീറ സനീഷ്, സരിത ജയസൂര്യ മേക്കപ്പ് രംഗത്ത് മിറ്റ ആന്റണി എന്നിവരുടെ കടന്നുവരവുകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ചലച്ചിത്ര മേഖലയിലെത്താൻ താല്പര്യപ്പെടുന്ന വനിതകൾക്കുള്ള പ്രചോദനമാണ്. നവസാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ ആധിപത്യകാലത്ത് പരമ്പരാഗതമായ ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാണ വിതരണ സമ്പ്രദായങ്ങൾ അപ്രസക്തമായതുപോലെ ചലച്ചിത്ര വിപണനരംഗത്തും കാതലായ വ്യതിയാനങ്ങളുണ്ടായി. കോളാബി അനുബന്ധസ്റ്റുക്കളിലൂടെയും പത്രവാരികകളിലൂടെയും റേഡിയോകളിലൂടെയും നൽകപ്പെട്ടിരുന്ന പരസ്യങ്ങളെ പിന്തള്ളി യൂട്യൂബ്, ഫേസ്ബുക്ക്, വാട്ട്സാപ്പ്, ഇൻസ്റ്റഗ്രാം എന്നിവയിലൂടെ ലക്ഷക്കണക്കിനു പ്രേക്ഷകരിലേക്ക് സാമ്പത്തിക ബാധ്യതകൾ ഇല്ലാതെ ചലച്ചിത്രങ്ങൾ വിപണനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. മോഷൻ പോസ്റ്റർ, ടീസർ, ട്രെയിലർ തുടങ്ങിയവ വമ്പൻ ഫംഗ്ഷനുകളിലൂടെ റിലീസ് ചെയ്യുകൊണ്ട് പരമാവധി പബ്ലിസിറ്റി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പ്രവണത മൾട്ടിപ്ലക്സ് കാലത്തെ ഫാഷനുകളിലൊന്നാണ്. മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെ കാലത്ത് ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ പരമ്പരാഗത കച്ചവട രീതിയായ തിയറ്ററുകളിൽ ഓടി കളക്ട് ചെയ്യുന്ന രീതിയെ പിന്തള്ളി തിയറ്ററിന് പുറത്തെ കച്ചവട സമ്പ്രദായങ്ങളിലൂടെ (സാറ്റലൈറ്റ് റൈറ്റ്, ചലച്ചിത്രത്തിനുള്ളിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പരസ്യങ്ങൾ) ചലച്ചിത്ര വിപണനം ചെയ്യേണ്ടുന്ന രീതികൾ മുൻകാലങ്ങളേക്കാൾ കൂടുതൽ സജീവമാവുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിലെ പ്രദർശനങ്ങളിലൂടെ ലഭ്യമാകുന്ന സാമ്പത്തികം സിനിമകളുടെ അധിക ലാഭത്തിലേക്ക് ഉൾപ്പെടുന്നു.

മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെ കാലത്ത് ബ്രഹ്മാണ്ഡ തമിഴ്, തെലുങ്ക്, കന്നട, ഇംഗ്ലീഷ്, ഹിന്ദി ചിത്രങ്ങൾക്ക് കമ്പോള സാധ്യതകൾ കൂടുതലായതുകൊണ്ടുതന്നെ മലയാളത്തിലെ ചെറുചിത്രങ്ങൾക്ക് പ്രദർശന സാധ്യതകൾ വിരളമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. കലാ സിനിമയുടെ വളർച്ചയെ ലക്ഷ്യമിട്ടു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ചലച്ചിത്ര വികസന കോർപ്പറേഷന്റെ കീഴിലുള്ള 14 തിയേറ്ററുകളും ബ്രഹ്മാണ്ഡ ചിത്രങ്ങളെ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ചെറുചിത്രങ്ങളുടെ സാധ്യതകളെ നിരാകരിക്കുന്നു. 70കളിലും 80കളിലും കേരളീയ പുതുമണ്ഡലത്തിൽ കാര്യമായി നടത്തപ്പെട്ടിരുന്ന ബദൽ ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനങ്ങൾ നവസാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ കാലത്ത് രാഷ്ട്രീയബോധമുള്ള ആൾക്കൂട്ടത്തെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത നാമമാത്രമായ പ്രദർശനങ്ങളായി മാറപ്പെട്ടു. ഇതേ കാലയളവിൽ തന്നെയാണ് കേരളത്തിന്റെ അന്താരാഷ്ട്ര ചലച്ചിത്രമേള ഓരോ എഡിഷൻശേഷവും ആൾക്കൂട്ടത്തിന്റെ ബാഹുല്യത്തെയും സംഘാടക മികവിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൂടുതൽ വിപുലീകരിക്കപ്പെടുന്നതും ജനകീയമായിത്തീരുന്നതും.

മൊബൈൽ ഫോൺ സ്ക്രീനുകളിലേക്ക്

തിയറ്ററുകളുടെയും മൾട്ടിപ്ലക്സുകളുടെയും വലിയ സ്ക്രീനുകളിൽനിന്നും മൊബൈൽ ഫോൺ സ്ക്രീനിലേക്ക് ചുരുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രേക്ഷക സമൂഹത്തിന്റെ മുമ്പിലേക്കാണ് ഹോം റിലീസും ഓൺലൈൻ റിലീസുകളും എത്തുന്നത്. മൊബൈൽ സ്ക്രീനുകൾ എച്ച് ഡി ക്വാളിറ്റിയിൽ ചലച്ചിത്രങ്ങൾ പ്രേക്ഷകർക്ക് കാണാൻ കഴിയുമ്പോൾ വി ആർ ഹെഡ്സെറ്റ് ഉപയോഗിച്ചാൽ തിയറ്റർ ഫീൽ കൂടി ലഭ്യമാകുന്നതാണ്. ഐഡിയ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വൻകിട കമ്പനികൾ നൽകിയിരുന്ന ഓഫറുകളെ നിഷ്പ്രഭമാക്കിക്കൊണ്ടാണ് ജിയോ ഫോർ ജി 2016 ജൂലൈ മുതൽ അൺലിമിറ്റഡ് നെറ്റ്, കോൾ, എസ്എംഎസ് ഓഫറുകളുമായി ഓഫറുകൾ അവതരിപ്പിച്ചതും വിപണി കീഴടക്കിയതും. സാമ്പത്തിക ബാധ്യതകൾ ഒന്നുമില്ലാതെ പുതിയ ചിത്രങ്ങൾ അനായാസം ഡൗൺലോഡ് ചെയ്ത് സൗകര്യപ്രദമായ സമയങ്ങളിലും സന്ദർഭങ്ങളിലും കാണുവാനുള്ള അവസരങ്ങൾ ലഭിച്ച പ്രേക്ഷകർ തിയേറ്റർ/മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിൽനിന്ന് അകലം പാലിക്കുന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്. ബാഹുബലിയോ ആർ ആർ ഓ ജംഗിൾ ബുക്കോ പുലിമുരുകനോ പോലെ ത്രസിപ്പിക്കുന്ന ചലച്ചിത്ര വിസ്മയങ്ങൾക്കേ മൊബൈൽ സ്ക്രീനുകളിൽനിന്നും പ്രേക്ഷകരെ പിടിച്ചെടുത്ത് തിയേറ്ററുകളിൽ എത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ചലച്ചിത്ര സാങ്കേതികവിദ്യയെക്കുറിച്ച് യാതൊരുവിധ ധാരണകളും

ഇല്ലാതിരിക്കുകയും വെള്ളിത്തിരയിൽ കാഴ്ചപ്പാടുന്നതെല്ലാം യാഥാർത്ഥ്യം ആണെന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന നിഷ്കളങ്കമായ പ്രേക്ഷക സമൂഹമായിരുന്നു ആദ്യകാലത്ത് ഉണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ ചലച്ചിത്ര സാങ്കേതികവിദ്യയെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ അവബോധമുള്ളതും നവമാധ്യമങ്ങളിൽ നിരന്തരം ഇടപഴകി സ്വന്തം അഭിരുചികളെയും കാഴ്ചപ്പാടുകളെയും അനുനീമിഷം നവീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും ആഗോളതലത്തിലെ സാങ്കേതിക മാറ്റങ്ങളെ അടുത്തറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ പ്രേക്ഷക സമൂഹമാണ് വർത്തമാനകാലത്തുള്ളത്. ജനകീയ കൂട്ടായ്മകളെയും രാഷ്ട്രീയ സംഘാടകത്വങ്ങളെയും ജനകീയ മുന്നേറ്റങ്ങളെയും നിരാകരിക്കുകയും പ്രതിതി ലോകത്തിൽ പുത്തൻ അനുഭവങ്ങൾ തേടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഈ യുവസമൂഹത്തെ ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടാണ് പുതിയകാല ചിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജനകീയ മുന്നേറ്റങ്ങളും വർഗ്ഗസമരങ്ങളും സ്വത്വ രാഷ്ട്രീയവും ലൈംഗിക ജൻഡർ ന്യൂനപക്ഷ പ്രതിസന്ധികളും സ്ത്രീവസ്ഥകളുമെല്ലാം ക്ലിഷേകളോ നൊസ്റ്റാൾജിയകളോ ഉപരിപ്പവമായ ആഖ്യാനങ്ങളോ വ്യാജനിർമ്മിതികളോ ആയി മാത്രം അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

കൊട്ടകകളിൽനിന്നും മൾട്ടിപ്ലക്സുകളിലേക്കുള്ള മാറ്റങ്ങൾ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ചരിത്രപരമായ വളർച്ചകളെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു. അതേസമയം സിനിമയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന ജനകീയ സ്വഭാവങ്ങളിലും ജനസമൂഹത്തിന്റെ പിന്തുണകളിലും കലയെന്ന നിലയിൽ ചലച്ചിത്രത്തിനുണ്ടായിരുന്ന സാധ്യതകളിലും സാംസ്കാരികമായുണ്ടായിരുന്ന മുന്നേറ്റങ്ങളിലും പ്രകടമായ വ്യതിയാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. കൈപ്പിടിയിൽ ഒതുക്കുന്ന മൊബൈലിലൂടെ ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും പുതിയ ലോകത്തിന്റെ ആവശ്യകതകളെയും ഇടപാടുകളെയും നടത്തിയെടുക്കാം എന്നിരിക്കെ പരമ്പരാഗത തിയേറ്റർ മൾട്ടിപ്ലക്സുകൾ വഴി നടത്തുന്ന ചലച്ചിത്രപ്രദർശനങ്ങൾ അധികനാൾ ഇനി സാധ്യമാകില്ല. പുതിയൊരു കാലത്തിന്റെ ആവശ്യകതകളിലേക്ക് ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാണ വിതരണ പ്രദർശന സംവിധാനങ്ങൾ കാലോചിതമായ പരിഷ്കാരങ്ങളിലൂടെ നിലനിൽക്കാൻ ശ്രമിച്ചാലും നവസാങ്കേതികതയുടെ സാധ്യതകൾക്ക് മുമ്പിൽ അവ വഴിമാറേണ്ടി വരികതന്നെ ചെയ്യും. കമ്പ്യൂട്ടറിന്റെയും ഇന്റർനെറ്റിന്റെയും കടന്നുവരവ് സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ എക്സ്ട്രീമമായി കണ്ടിരുന്ന കാലത്തുനിന്നാണ് എല്ലാം ഫോണിലൂടെ സാധ്യമാക്കി എടുക്കാവുന്ന സ്മാർട്ട് ഫോൺ യുഗത്തിലേക്ക് ജനസമൂഹം എത്തിയിരിക്കുന്നത്. സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ അത്ഭുതങ്ങൾ ഇനിയും കടന്നുവരാനുണ്ടെന്നിരിക്കെ ചലച്ചിത്രപ്രദർശനങ്ങളുടെയും പ്രദർശനശാലകളുടെയും സാമ്പ്രദായിക രീതിശാസ്ത്രങ്ങൾ മാറ്റപ്പെടുമെന്നുള്ള സൂചനകൾ ശക്തമാണ്. ഇവിടെയാണ് ഒടിടി സംവിധാനങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന സ്വീകാര്യതകൾ പ്രസക്തമാകുന്നതും.

REFERENCES

1. Chelangatt Gopalakrishnan, Malayala Cinema Charithram Vichithram, Chintha Publishers, Thiruvananthapuram, 2013
2. Jayakumar K P, Malayala Cinema – Maarunna Kalangal Kazhchakal, Keralabhooshanam, 2016
3. Reshmi Anilkumar, Janakeeya Cinema, Oruma Publishers, Thiruvananthapuram, 2015
4. Venkiteshvaran C S, Malayala Cinema Patanangal, D C Books, Kottayam, 2011
5. Vijayakrishnan, Malayala Cinemayude Katha, Mathrubhumi Books, Kozhikode, 2004